

מענייני הנלגולים בסנילה

עכשיו שגרמו עונותי ואת ברשות גוי, בבקשה ממך עמדי וחרשי, ומיד עמדה וחרשה, אמר לו אותו הגוי, איני מניחך עד שתאמר לי מה עשית לה באזנה, אני נתייגעתי בה והכיתי אותה ולא עמדה, התחיל אותו ישראל מפייסו ואומר לו, לא כישוף ולא כשפים עשיתי, אלא כך וכך הסחתי לה באזנה ועמדה וחרשה, ומיד נתיירא הגוי ואמר, ומה אם פרה שאין לה לא שיחה ולא דעת, הכירה את בוראה, אני שיצרני יוצרי בדמותו ונתן בי דעת, איני הולך ומכיר את בוראי, מיד בא ונתגייר ולמד וזכה לתורה, והיו קוראים אותו יוחנן בן תורתא. ע"כ.

והנה בספר גלגולי נשמות להרמ"ע מפאנו זצ"ל כתב בזה"ל, ושתי נתגלגלה בההיא פרה שמכר אותו חסיד, ולא היתה רוצה לחרוש בשבת, כי היא היתה רוצה שיעשו בנות ישראל מלאכה בשבת כדאיתא במגילה (יב ע"ב), ואותו חסיד היה מכירה, וכדי שלא להנאותה ג"כ מכרה ולחש באזנה כמו שלחש אליהו לפר שעלה לשם הבעל, ואותו הגוי המתגייר על ידי זה הוא אחשורוש, ואז היה תיקונה. עכ"ל.

הגאון הקדוש בעל ה"אבני נזר" היה מספר במשתה פורים, שהכיר אדם אחד שהיה חוגג את שמחת הפורים חודש שלם, שבועיים לפני פורים ושבועיים לאחר מכן, באומר, היודעים אתם מדוע ביקש המן להשמיד את כל היהודים ביום אחד?, מדוע לא חשש שהם יברחו למדברות וליערות, והחיפוש אחריהם יארך כמה ימים?, אלא חשש המן הרשע שעצתו תופר וליהודים ייעשה נס, והם יחוגו את ביטול הגזירה, לפיכך רצה שלא יחוגו חודש שלם וצמצם את גזירתו ליום אחד..., אבל אני לא אתן לו ליהנות מכך, ואחוגג כל החרדש...!

הללו יש באפשרותה לתבוע מן הדין "אלי אלי למה עזבתני", והרי כל אשה מישראל מחוייבת בדינים אלו, ואין בזה מעלה מיוחדת שבשביל כך יהיה לה את הזכות להציל את כלל ישראל, ולפי דברי מהרח"ו הנ"ל יבואר, שכונת אסתר היתה שבהיות וכל תקונה בעוה"ז הוא בשביל ג' מצות אלו, שהרי לא באה אסתר לעולם הזה אלא בכדי לתקן את עיוותה בגלגולה הקודם בהיותה חוה, ואת מצות אלו קיימה ותקנה, לכן יכולה היא לתבוע "אלי אלי למה עזבתני".

מרדכי ואסתר שורש אדם וחווה והמן שורש הנחש

כתב עוד במדרש אליהו דהטעם שאסתר גלגלה מיתת המן ע"י משתה היין הוא מפני שהנחש גלגל מיתת חוה ע"י היין כמאמר רז"ל שסחט הנחש ענבים ונתן לה.

והנה כתוב במדרש "מה עשה הנחש נטל את חוה ודחפה על העץ ולא מתה אמר לה הא לא מיתת, כמה דלא מיתת במיקרב כן לא מיתת במיכליה". וכתב בספר אבות הראש שבאותו ענין שהנחש דחף את חוה על העץ כן במשתה היין בא מיכאל ודחפו להמן על אסתר, והמלך שב מגינת הביתן ויאמר המלך הגם לכבוש המלכה עמי בבית וכו'.

גלגול אחשורוש ושת

איתא בפסיקתא רבתי (פיסקא דפרה פרק יד), מעשה היה בישראל אחד שהיה לו פרה אחת חורשת, נתמעטה ידו ומכרה לגוי אחד פרסי, כיון שלקחה הגוי חרשה עמו ששת ימים של חול, בשבת הוציאה שתחרוש עמו, ורבעה לו תחת העול, והיה הולך ומכה אותה, דבשביל שבת אינה זזה, דהיתה למודה לנוח בשבת, ואמר לו בא ואני מעמידה, כיון שבא ואמר לה באזנה, פרה פרה את יודעת כשהיית ברשותי, היית חורשת בימי החול ובשבת היית נחה,

מרדכי הצדיק גלגול יעקב אבינו ע"ה, והמן גלגול עשו הרשע

כתב בספר הגלגולים שמרדכי היה גלגול יעקב, והמן היה גלגול עשו, וכנגד מה שיעקב השתחוה לעשו, וגם קרא אותו "אדוני עשו", לכן בא בגלגול מרדכי שלא רצה לכרוע ולהשתחוות להמן, ואף קנאו לו לעבד, בכדי לתקן את החטא שקלקל בגלגולו הקודם.

והנה הרב חיד"א בספר "מדבר קדמות" (מ כה) הקשה ממה שכתוב בזוהר הקדוש, שיעקב לא השתחוה כלל לעשו, אלא השתחוה לשכינה שהיתה הולכת לפניו, וא"כ מדוע היה צריך תיקון? ותיירך, מפני שלמראית העין היה נראה כמשתחוה לעשו, וידוע שהקב"ה מדקדק עם חסידיו כחוט השערה, לכן נחשב ליעקב כאילו השתחוה לעשו. יעו"ש.

מרדכי הצדיק גלגול משה רבינו ע"ה

רבי יהונתן אייבשיץ זצ"ל הביא בספרו יערות דבש (דרוש ג) שמרדכי הוא ניצוץ משה רבינו ע"ה והמן הרשע הוא האיש מצרי שנהרג על ידי משה. ואסתר היא ניצוץ של בתיה בת פרעה ולכן לקחה לכך מרדכי לו לבת. והביא שם עוד סמך לזה ממה שכתוב במדרש ש"כל אשר אתה מוצא במשה אתה מוצא במרדכי".

אסתר גלגול חוה

בשער הכונות (דרוש פורים) כתב, דאסתר היא גלגול חוה, וכאה לעולם בכדי לתקן את אשר עיוותה בהיותה חוה, ע"י שתקיים את מצות חלה, נדה, והדלקת הנר, ועפ"ז ביאר בספר "מדרש אליהו" מה שאמרו חז"ל על הפסוק "אלי אלי למה עזבתני": אמרה אסתר להקב"ה רבש"ע ג' מצוות הזהרתה לאשה נדה חלה והדלקת הנר כלום עברתי על אחת מהן, למה עזבתני?. ולכאורה קשה שמדוע בשביל שקיימה אסתר ג' מצות